معاون رفاه و امور اقتصادی وزارت کار:

صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی مکمل نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی

گفت‌وگو

گروه مالی «صباتأمین» در حاشیه برگزاری پانزدهمین نمایشگاه بورس، بانک و بیمه در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران از صندوق «سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی» رونمایی کرد. در این مراسم علیرضا عسگریان، معاون رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حضور داشت و در حاشیه این رویداد با «آتیه‌نو» درباره این صندوق به گفت‌وگو پرداخت. صندوق «سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی» در نوع خود اولین مورد است که صباتأمین، زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی، توانسته مجوز تأسیس این صندوق را از سازمان بورس و اوراق بهادار دریافت کند.

رامین بیات
روزنامه‌نگار

صندوق «سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی» که از سوی گروه مالی صباتأمین رونمایی شده، چه کارکردی دارد؟

در حال حاضر در نظام تأمین‌اجتماعی کشور یک لایه پایه داریم که حمایتی است. لایه دیگر در حوزه بیمه‌های اجباری است و لایه آخر که تکمیلی به حساب می‌آید. لایه بالا یا لایه تکمیلی، در کشور بیشتر در حوزه بیمه تکمیلی درمان بوده، اما در حال حاضر با ورود چنین صندوق‌هایی یک فرد شاغل سرمایه‌گذاری خارج از بیمه‌های متداول را برای آینده خودش انجام می‌دهد. این نکته مهمی است، خارج از بیمه اجباری که در حال حاضر وجود دارد، این سرمایه‌گذاری برای آتیه خانواده آن فرد شاغل و یا کارگر انجام می‌شود. از سوی دیگر این نوع صندوق‌ها، در لایه تکمیلی نظام رفاهی و تأمین‌اجتماعی قرار می‌گیرند که به‌نوعی بیمه تکمیلی اجتماعی کارگران قلمداد می‌شود.

این صندوق‌ها چه مزایایی می‌تواند برای بازنشستگان و مستمری‌بگیران داشته باشد؟

این صندوق‌ها نوعی بیمه تکمیلی هستند. اعضا خودشان انتخاب می‌کنند که چه سهمی بپردازند. صندوقی که صباتأمین تأسیس کرده، چون مجموعه تکی بوده پس منحصربه‌فرد است. ممکن است در آینده صندوق‌های دیگری شکل بگیرد و رقابت هم ایجاد شود. رقابت از این جهت است که وقتی فرد بازنشسته می‌شود، تأمین‌اجتماعی پول بازنشستگی او را یک‌جا می‌دهد، اما صندوق می‌تواند به‌صورت یک‌جا و یا به تدریج پول را به شما پرداخت کند. این قسمتی است که از آن غفلت شده بود و اکنون در حال احیاست.

رویکرد شما در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در قبال این صندوق‌ها چیست؟

حتماً حمایت است! چون در برنامه هفتم توسعه کشور، ایجاد چنین صندوق‌هایی که به‌نوعی بیمه تکمیلی اجتماعی کارگران است تکلیف شده است. حال با تأسیس این صندوق ساختاری برای این امر شکل گرفته است.

از مجموعه صباتأمین چه حمایتی خواهید کرد؟

به هر روی ما از رویکردهای‌شان حمایت خواهیم کرد.

صباتأمین چه رویکردهایی باید در پیش بگیرد؟

همین رویکردی که در قبال صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی در پیش گرفته‌اند مناسب است، همچنین باید خلاق‌تر و مشتری‌مدارتر عمل کرده و به آینده توجه کنند و نکاتی را که از آن غفلت کرده‌اند، درک کرده و پوشش دهند.

مدیرعامل گروه مالی صباتأمین در گفت‌وگو با «آتیه‌نو»:

آماده تأمین مالی زیرمجموعه‌های شستا هستیم

گفت‌وگو

هم‌زمان با پانزدهمین نمایشگاه بورس، بانک و بیمه گروه مالی صباتأمین زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری تأمین‌اجتماعی از دو صندوق «سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی» و «صندوق بخشی پتروصبا» و نیز سامانه فروش آنلاین «بیمه ریسک بی‌ریسک» رونمایی کرد.
سید جواد میرطاهر، مدیرعامل گروه مالی صباتأمین در گفت‌وگو با «آتیه‌نو» در مورد ویژگی‌های صندوق «سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی» با اشاره به اینکه بهره‌مندی از صندوق‌های بازنشستگی بیمه تکمیلی یکی از بهترین روش‌ها برای افرادی است که بعد از بازنشستگی بتوانند مزایای بیشتری داشته باشند، گفت: «صندوق بازنشستگی بیمه تکمیلی در حال حاضر در اتحادیه اروپا و کشورهای اروپایی وجود دارد. در کشور ما نیز به همت سازمان بورس و اوراق بهادار اولین صندوق‌ها در این بخش مجوز گرفتند. سازمان به سه صندوق مجوز داده که ما هم سعی کردیم این مجوز را بگیریم و بتوانیم در این حوزه نقش آفرینی مؤثری داشته باشیم.»

میرطاهر درباره رویکردهای گروه مالی صباتأمین با توجه به رونمایی از این دو صندوق، گفت: «رویکردهای ما بر این مبناست که ابزارهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری را تا می‌توانیم متنوع کنیم و بتوانیم در این حوزه با توجه به تنوع فعالیت‌ها برای همه اقشار جامعه، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی پیشنهادهای سرمایه‌گذاری داشته باشیم.»

مزایای گروه مالی

او همچنین با اشاره به مزایای تبدیل‌شدن صباتأمین به گروه مالی، افزود: «با توجه به اینکه مجموعه صباتأمین به گروه مالی تبدیل شده و به دلیل دارا بودن کارگزاری صباتأمین، سبدگردان اندیشه صبا، کارگزاری بیمه تأمین آینده، کنترل مدیریت شرکت تأمین سرمایه امین و...، ما گزینه مناسبی جهت ارائه کلیه خدمات تخصصی مالی به مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هستیم.»

مدیرعامل گروه مالی صباتأمین ادامه داد: «در این راستا آمادگی داریم در حوزه‌های تأمین مالی، مشاوره مالی، پذیرش در بورس کالا و انرژی، پذیرش شرکت‌ها در بورس و فرابورس و...، به مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر نهادها و مجموعه‌ها، خدمات ارائه کنیم.»

به گفته او، گروه مالی صباتأمین در نظر دارد ضمن ارائه خدمات مالی متنوع و تسریع مسیر توسعه خود به خلق سود پایدار برای سهام‌داران از محل اصلاح سبد با رویکرد سرمایه‌گذاری سهام (DPS) محور اقدام کند.

آغاز پذیره‌نویسی ۲۰۰ میلیارد تومانی

دیگر صندوقی که صباتأمین در نمایشگاه بورس از آن رونمایی کرد، «صندوق بخشی پتروصبا» بود که توسط شرکت سبدگردان اندیشه صبا به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های این گروه مالی معرفی شد. «پتروصبا» از نوع (ETF) است. این صندوق یک صندوق سهامی بخشی است که بخش عمده‌ای از دارایی‌های خود را در صنعت محصولات شیمیایی سرمایه‌گذاری می‌کند. از جمله مهم‌ترین ویژگی‌ها و مزیت‌های صندوق بخشی پتروصبا می‌توان به وابستگی اقتصاد کشور به صنعت بزرگ و ارزآور پتروشیمی، (DPS) محور بودن سهام شرکت‌های پتروشیمی، سهم ۲۵ درصدی صنعت محصولات شیمیایی از کل ارزش بازار بورس و فرابورس، حفظ ارزش سرمایه در برابر تورم به‌علت صادرات‌محور بودن، تخصیص بهینه و فعال منابع صندوق پتروصبا در محصولات مختلف صنعت پتروشیمی و امکان ایجاد اختیار معامله صندوق بخشی پتروصبا به نمایندگی از صنعت محصولات شیمیایی، اشاره کرد. این در حالی است که صندوق بخشی پتروصبا با هدف تکمیل ابزارهای سرمایه‌گذاری گروه مالی صباتأمین تأسیس شده و به‌عنوان سومین صندوق بخشی در صنعت پتروشیمی است. از جمله اهداف آتی این صندوق می‌توان به چندبخشی شدن در حوزه فلزات سیمان و دارو در آینده اشاره کرد.

حمید قره‌باغی، مدیرعامل شرکت سبدگردانی اندیشه صبا در گفت‌وگو با «آتیه‌نو» با اشاره به اینکه صندوق پتروصبا یک صندوق بخشی است، گفت: «در حال حاضر و با توجه به مجوزی که داریم، صرفاً می‌توانیم در صنعت پتروشیمی سرمایه‌گذاری کنیم، اما در ادامه و با توجه به رایزنی‌هایی که با سازمان بورس شده، امیدواریم بتوانیم چند بخش دیگر را به آن اضافه کنیم.»

او ادامه داد: «بخشی بودن صندوق‌ها به این معناست که چندین صنعت را دربر می‌گیرد و در نهایت یک بخش از اقتصاد را شکل می‌دهد، اما صندوق‌های بخشی که فعلاً در بازار ما هستند، روی یک صنعت خاص متمرکز هستند، پتروصبا هم با ۲۰۰ میلیارد تومان پذیره‌نویسی شروع می‌کند.»

قره‌باغی همچنین با اشاره به جزئیات پذیره‌نویسی صندوق پتروصبا، گفت: «احتمالاً اوایل تیرماه پذیره‌نویسی آغاز می‌شود و هر واحد صندوق نیز هزار تومان است، همچنین به‌مدت سه روز کاری پذیره‌نویسی انجام خواهد شد.»

مدیرعامل شرکت سبدگردانی اندیشه‌صبا، اضافه کرد: «هر چقدر این صندوق بزرگ‌تر شود، بهتر می‌تواند به مجموعه وزارت رفاه کمک کند، بخصوص از جهت اصلاح پرتفوی بیشتر. در حقیقت این صندوق می‌تواند منابع را به‌سوی سهامی که روی آن نظر مثبتی وجود دارد هدایت کند تا به اصلاح و بهینه کردن پرتفوی زیرمجموعه‌های شستا کمک کند. ضمن اینکه یک ابزار سرمایه‌گذاری خوب هم به حساب می‌آید که شرکت‌های زیرمجموعه می‌توانند از آن استفاده کنند.» قره‌باغی با اشاره به اهداف مجموعه صباتأمین برای تأسیس این صندوق، گفت: «ما در صباتأمین برای بهره‌مندی همه‌جانبه از ابزارهای سرمایه‌گذاری هر سلیقه‌ای را مدنظر قرار می‌دهیم.» او در پاسخ به این سؤال که چرا با وجود تاپیکو یا سایر هلدینگ‌های پتروشیمی این صندوق ایجاد شد، پاسخ داد: «این سؤال به‌جاست که وقتی تاپیکو یا هلدینگ‌های پتروشیمی دیگر هستند، چه ضرورتی دارد که این صندوق‌ها شکل بگیرد. یک تفاوت اساسی که این صندوق‌ها دارند، مدیریت فعال‌شان است؛ یعنی این صندوق‌ها مثل تاپیکو یا هلدینگ‌های پتروشیمی دیگر، مدیریت شرکت‌ها را ندارد، بلکه مدیریت پرتفویی انجام می‌دهد و می‌تواند در بخش‌های مختلف خود صنعت پتروشیمی جابه‌جا شود.» مدیرعامل شرکت سبدگردانی اندیشه‌صبا، بیان کرد: «مثلاً تاپیکو الان شرکت‌های تولید اوره دارد، اگر وضعیت صنعت اوره خراب شد، خیلی راحت نمی‌تواند از این صنعت خارج شود، اما صندوق بخشی خیلی فعال می‌تواند از اوره خارج و به‌طور مثال وارد صنعت متانول شود. این جابه‌جایی مهم‌ترین مزیتی است که صندوق‌های بخشی نسبت به هلدینگ‌های فعلی دارند.»

او همچنین با اشاره به اینکه این صندوق‌ها می‌توانند در زمینه تأمین مالی نیز گام بردارند، گفت: «قاعدتاً برای این صندوق‌ها که پول خود را از سطح جامعه جمع می‌کنند - و روی یک صنعت خاص هم متمرکز هستند - تأمین مالی از طریق افزایش سرمایه، اولین گزینه‌ای است که به ذهن می‌رسد. یعنی شرکت‌های پتروشیمی اگر طرح توسعه‌ای دارند، می‌توان با هدایت نقدینگی به سمت این شرکت‌ها و مشارکت فعال صندوق در افزایش سرمایه‌ها به تأمین مالی آن‌ها کمک کرد.»

مدیرعامل شرکت سبدگردانی اندیشه‌صبا، ادامه داد: «اما تأمین مالی مبتنی بر اوراق بدهی معمولاً سمت صندوق‌های درآمد ثابت می‌رود. در ادامه ان‌شاءالله در حال پیگیری هستیم که تأمین مالی خُرد نیز در مجموعه صباتأمین فعال شود.»

قره‌باغی با اشاره به اینکه این آمادگی وجود دارد که به‌صورت تخصصی مدیریت پرتفوی زیرمجموعه‌ای شستا و سایر نهادها توسط صباتأمین انجام شود، گفت: «اگر تمایل داشته باشند، می‌توانیم این کار را انجام دهیم. در کنار آن نیز ابزارهای سرمایه‌گذاری مختلفی داریم که مجموعه‌های گوناگون شستا و وزارت کار می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند.»

میرطاهر در مورد چرایی تأسیس این صندوق با اشاره به انتخاب شعار «در مسیر رشد» از سوی صباتأمین، برای گروه مالی، گفت: «این شعار برآمده از مسیر و هدفی است که از مدتی قبل در گروه مالی صباتأمین آغاز شده است. ما مسیر رشد را برای خود برگزیدیم و در واقع این مسیری است که برای تمامی سرمایه‌گذاران و خانواده بزرگ صباتأمین انتخاب شده است.»

او ادامه داد: «امیدواریم در گام بعدی مسیر رشد گروه مالی صباتأمین، توسعه ابزارها و صندوق‌های متنوع در نهایت منجر به رشد اقتصاد کشور و کمک به بخش واقعی اقتصاد شود. پتروصبا یکی از این خدمات است که نه‌تنها در خدمت رشد سرمایه‌گذاری و گروه مالی صباتأمین خواهد بود بلکه در مسیر رشد صنعت پتروشیمی کشور نیز فعالیت خواهد کرد.»

بیمه ریسک بی‌ریسک

سامانه فروش آنلاین «بیمه ریسک بی‌ریسک» محصول دیگری از گروه مالی صباتأمین بود که هم‌زمان با نمایشگاه بورس، بانک و بیمه از آن رونمایی شد. مدیرعامل گروه مالی صباتأمین در مورد این سامانه، گفت: «با توجه به تأکیدات رئیس جمهوری در مورد ضرورت توسعه دولت الکترونیک و همچنین نظر به سرعت بالای رشد فناوری و دانش بشری، ارائه خدمات غیرحضوری و تحت‌وب یکی از مواردی است که به‌طور جدی در دستور کار گروه مالی صباتأمین به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های شستا قرار گرفته است.»

میرطاهر ادامه داد: «این سامانه بدون توجه به نام و عناوین تجاری قابلیت ارائه خدمات مرتبط با انواع بیمه‌ها را داراست و کاربران آن می‌توانند در کمترین زمان ممکن با کیفیت‌ترین خدمات حوزه بیمه را دریافت کنند.»

نگاه

مزایای صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی

فرشید سلگی
روزنامه‌نگار

هدف اصلی صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی، جمع‌آوری و سرمایه‌گذاری پول اعضا برای فراهم کردن منابع مالی برای زمان بازنشستگی است. اعضای این صندوق‌ها افرادی هستند که در حال حاضر یک صندوق بازنشستگی اصلی دارند (مانند سازمان تأمین‌اجتماعی یا بازنشستگی کشوری) و می‌خواهند سرمایه‌گذاری بیشتری را برای بازنشستگی خود انجام دهند. عملکرد این صندوق‌ها به این صورت است که اعضا به‌عنوان سرمایه‌گذاران، پس از پرداخت حق عضویت و واریز سایر وجوه، واحدها یا «یونیت» صندوق را دریافت می‌کنند. سپس سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده توسط صندوق در انواع منابع سرمایه‌گذاری مانند سهام، اوراق بهادار، املاک و...، صورت می‌گیرد. همچنین سود و زیان حاصل از این سرمایه‌گذاری میان اعضا توزیع می‌شود. در زمان بازنشستگی نیز اعضا می‌توانند از سرمایه‌های کسب‌شده از صندوق استفاده کنند و به تأمین هزینه‌های خود بپردازند.

صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی مزایای زیادی دارد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها این است که به اعضا امکان می‌دهد تا پس از بازنشستگی، دارای درآمد ثابت و پایداری باشند و نیازهای مالی خود را تأمین کنند. همچنین در برخی کشورها تعدادی از صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی از مزایای مالیاتی برخوردارند. در این رابطه سودهای حاصل از سرمایه‌گذاری در صندوق بازنشستگی تکمیلی، تحت شرایط خاصی از مالیات معاف می‌شوند که این خود عامل مهمی است که افراد را برای سرمایه‌گذاری ترغیب می‌کند. از سویی صندوق بازنشستگی تکمیلی معمولاً به اعضای خود امکان می‌دهد در انواع مختلف سرمایه‌گذاری‌ها، مانند سهام، اوراق بهادار، اوراق قرضه، املاک و مستغلات و...، سرمایه‌گذاری کنند. این امر به آن‌ها کمک می‌کند تا از سبد سرمایه‌گذاری متنوع‌تری برخوردار باشند و ریسک سرمایه‌گذاری را در دارایی‌های مختلف توزیع کنند. فرد شاغل با عضویت در صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی، معمولاً می‌تواند برنامه‌ریزی خود را در طول دوران کاری و پس از بازنشستگی تغییر دهد.

او می‌تواند میزان سرمایه‌گذاری خود را تنظیم کند، میزان کمک‌های مالی را تغییر دهد و در صورت نیاز به سرمایه‌گذاری اضافی اقدام کند. صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی توسط تیم‌های حرفه‌ای اداره می‌شوند که تخصص و تجربه کافی در زمینه مدیریت سرمایه‌گذاری دارند. این تیم‌ها مسئولیت مدیریت سرمایه‌های اعضا را به‌عهده می‌گیرند و با هدف کسب بهره‌وری بیشتر و کاهش ریسک، تصمیم‌گیری‌های مالی را انجام می‌دهند. ذکر این نکته ضروری است که صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی از طریق سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف دارایی سعی در رشد سرمایه اعضای خود دارد. این به‌معنای افزایش ارزش سرمایه‌گذاری یک فرد شاغل در طول زمان است که می‌تواند منجر به ایجاد ثروت و افزایش بازده دارایی فرد هنگام بازنشستگی شود. همچنین سطح ریسکی که برای سرمایه‌گذاری در صندوق بازنشستگی تکمیلی وجود دارد، نقش مهمی در عملکرد سرمایه‌گذاری اعضا خواهد داشت. سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها می‌تواند شامل ریسک‌های مختلفی از جمله ریسک سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی و تغییرات قیمت دارایی‌ها باشد، اما باید به این مطلب مهم اشاره کرد که مدیریت این صندوق‌ها به‌صورت حرفه‌ای و تخصصی انجام می‌شود. بنابراین این نوع سرمایه‌گذاری برای کارگران و افراد شاغل در صنوف مختلف با کمترین ریسک ممکن همراه خواهد بود. هدف‌ها و زمان‌بندی در بازنشستگی نیز می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر سرمایه‌گذاری در صندوق بازنشستگی تکمیلی داشته باشد. از طرفی عملکرد و تاریخچه صندوق‌ها در جذب افراد بسیار مؤثر است. آن‌ها باید مطمئن شوند صندوقی که در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند، تاریخچه مطلوبی از بازده و عملکرد دارد.